

STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA SOCIÁLNÍ U MATKY BOŽÍ JIHLAVA

Maturitní okruhy k ústní profilové části maturitní zkoušky

Předmět: Dějepis

Školní rok: 2023/2024

1. Evropa v raném středověku

Charakteristika feudální společnosti, stěhování národů, Franská říše, byzantská říše, vznik raně feudálních států v západní Evropě – Francie, Anglie; vývoj ve Svaté říši římské, křesťanská Evropa v zápase s Araby a Vikingy

2. Slované a jejich první státy

Původ Slovanů, jejich způsob života, vznik a vývoj nejstarších států na našem území, vznik nejstarších slovanských států v Evropě – Kyjevská Rus, Polsko, Slované na Balkáně

3. Vznik a vývoj českého státu za Přemyslovců

V dobách přemyslovských knížat (9.-12. století), přemyslovské království (13. století – 1306), kultura přemyslovských Čech

4. Lucemburkové na českém trůnu

Jan Lucemburský, vláda Karla IV., zhoršení poměrů v českých zemích za Václava IV.; vzdělanost, kultura a umění v českých zemích ve 14. a na počátku 15. století

5. Evropa v době vrcholného středověku

Změny v zemědělství, vesnická kolonizace, rozvoj měst, uspořádání společnosti, postavení církve (do 14. století), křížové výpravy, stoletá válka

6. Husitství

Společenské a hospodářské problémy přelomu 14. /15. století a jejich kritika v našich zemích, Mistr Jan Hus, jednotlivé proudy husitů a jejich názory, průběh, výsledky a význam husitského hnutí pro naše země; Jihlava a její vztah k husitství

7. Vývoj české společnosti v 15. až 16. století

Vývoj českého státu a společnosti v době poděbradské a jagellonské; nástup Habsburků na český trůn, postavení českých zemí v habsburské monarchii, příčiny a průběh prvního protihabsburského odboje a důsledky porážky

8. Třicetiletá válka

České stavovské povstání a jeho důsledky, třicetiletá válka, osobnost Albrechta z Valdštejna, výsledky války, důsledky války – nevolnictví, upevnění absolutismu v Evropě

9. Humanismus a renesance, reformace

Vysvětlení pojmu humanismus, renesanční kultura v Evropě i u nás, reformace v Německu, ve Švýcarsku, v Anglii

10. Osvícenský absolutismus v Evropě

Vysvětlení pojmu, vláda Marie Tereze – války o dědictví rakouské, reformy, vláda Josefa II., Petr I. Veliký, Kateřina II., Prusko – Fridrich II., zánik Polska (trojí dělení); barokní kultura

11. Francouzská revoluce a napoleonské války

Vznik osvícenství – jeho názory na společnost, hlavní představitelé; situace ve francouzské společnosti před revolucí, jednotlivé fáze revoluce a její výsledky; napoleonské války a jejich důsledky pro Evropu

12. Evropa po vídeňském kongresu

Videňský kongres a jeho výsledky; revoluční a národně osvobozenecké hnutí ve Francii, Itálii, Španělsku, Belgii, Polsku, Rusku, Rakousku, na Balkáně; počátky dělnického hnutí, chartismus, utopický socialismus, marxismus

13. Vznik a vývoj USA v 18. a 19. století

Průběh kolonizování Ameriky, příčiny boje amerických osad za nezávislost, jejich výsledky a význam; další územní růst USA, příčiny, průběh a výsledky občanské války

14. Revoluční rok 1848 – 1849 v Evropě a v habsburské monarchii

Příčiny, cíle a výsledky revolučního roku 1848 a průběh událostí ve Francii, v Německu a Itálii, průběh revoluce v Rakousku a v Uhrách

15. Habsburská monarchie po r. 1848 do 1. světové války

Bachův absolutismus, rakousko-uherské vyrovnání, česká politika na konci 19. a na počátku 20. století, pokusy Čechů o vyrovnání

16. Svět v období imperialismu

Sjednocení Itálie a Německa, vznik mocenských bloků v Evropě a jejich cíle, pojem imperialismus a kolonialismus, rozdělení kolonií ve světě, situace na Balkáně od Krymské války po dvě balkánské války, ohniska rozporů před 1. světovou válkou

17. První světová válka

Mocenské bloky před válkou, příčiny 1. sv. války a její záminka, nejdůležitější události na válečných frontách, revoluce a změny v Rusku v r. 1917; vnitřní politika Rakousko-Uherska, československý domácí a zahraniční odboj, vznik ČSR

18. ČSR mezi dvěma světovými válkami

Ústavní systém první republika, politické strany, mezinárodní postavení, problémy nově vzniklé ČSR; ČSR ve 20. letech; ČSR ve 30. letech; druhá republika

19. Svět mezi dvěma světovými válkami

Uspořádání světa podle versaillesko-washingtonského mírového systému, situace v Německu, významné mezinárodní smlouvy, nástroje fašismu a nacismu v Evropě, specifický vývoj v SSSR, světová hospodářská krize, občanská válka ve Španělsku, spojení zemí Osy

20. Druhá světová válka

Příčiny, periodizace a charakteristika jednotlivých fází, konference Velké trojky, výsledky války

21. Češi a Slováci v době nacistické okupace

Vznik Protektorátu Čechy a Morava, akce odporu, formy odboje, atentát na Heydricha, zahraniční odboj, pražské povstání; situace na Slovensku, Slovenské národní povstání a jeho význam

22. Svět po druhé světové válce

Norimberský proces, vznik lidově demokratických států, studená válka (Trumanova doktrína, Marshallův plán), vývoj v Německu, krize (1953 – NDR, 1956 – Polsko, Maďarsko) a rozpad sovětského bloku; vývoj v USA, SSSR a Číně

23. Mezinárodní konflikty po 2. světové válce

Rozpad koloniální soustavy, náboženský konflikt v Indii, válka ve Vietnamu, korejská válka, konflikt na Blízkém východě, kubánská revoluce a karibská krize, 1. a 2. válka v Perském zálivu, polpotovská Kambodža, válka v Jugoslávii

24. ČSR po 2. světové válce

ČSR po r. 1945, odsun Němců, politický systém, porážka demokracie, únor 1948, nastolení totalitní moci, politické procesy, pokus o reformu v r. 1968, příčiny, průběh a výsledky společenských změn v r. 1989

25. Jihlava

Založení Jihlavy, jihlavské dolování stříbra, vývoj středověkého města za Přemyslovců, Lucemburků a Habsburků, historie Jihlavy v 19. a 20. století; významné jihlavské architektonické památky

Vypracovala: Ing. Marie Nováková

Schválila: Mgr. Kateřina Šimková, ředitelka školy

V Jihlavě: 27. září 2023

Žáci byli seznámeni s maturitními okruhy dne: 27. září 2023.